

Uhlíkové lesnictví obhospodařovaný les jako cesta k ochraně klimatu

Konference SVOL 2023 – Mgr. Vojtěch Bašný, Ph.D., LL.M. – Nadace dřevo pro život

Uhlíkové lesnictví - obhospodařovaný les jako cesta k ochraně klimatu

Definice a východiska

Uhlíkové lesnictví – způsob hospodaření

- Způsoby hospodaření v lesích vedoucí ke zvyšování obsahu dlouhodobě vázaného uhlíku v lesní biomase a půdě za účelem zmírňování změny klimatu
- Řízení zásob a toků uhlíku na úrovni lesního podniku nebo pozemku
- Zahrnuje:
  - zalesňování respektující ekologické principy
  - posílení udržitelného hospodaření v lesích
  - adaptace lesů na změnu klimatu

Uhlíkové lesnictví – obchodní model

- odměňuje vlastníky lesů za zavádění lepších postupů pro ukládání uhlíku v lesích

Finanční pobídky: z veřejných nebo soukromých zdrojů

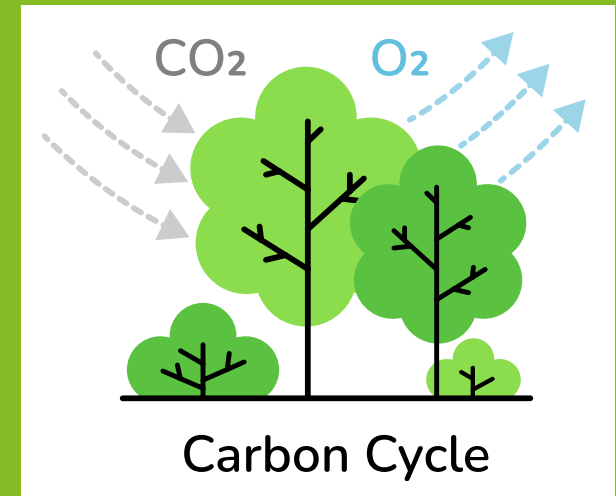
Uhlíkové lesnictví - obhospodařovaný les jako cesta k ochraně klimatu

“Carbon Farming“ a udržitelný oběh uhlíku v lesích

- **Udržitelný oběh uhlíku** je předpoklad pro dosažení klimatických cílů EU ohledně neutrality a adaptačních opatření
- **Nařízení LULUCF: čisté pohlcení -310 milionů tun CO_{2ekv.} v roce 2030**

Sdělení EK o udržitelném oběhu uhlíku (15. prosince 2021)

- 3. Pilíř oběhu uhlíku založen na zemědělství a lesnictví, jelikož **přírodní ekosystémy budou klíčové pro dosažení negativních emisí kompenzující vyprodukované emise**
- Cílem je vytvořit **jednotný rámec** pro monitorování, vykazování a ověřování pohlcených emisí a **dobrovolný obchodní model s ověřenými kredity o pohlceném uhlíku “offsety” v EU.**

Uhlíkové lesnictví - obhospodařovaný les jako cesta k ochraně klimatu

Offset jako nástroj motivace vlastníků lesů

Co je to offset z lesnictví

- **Ověřené snížení** emisí skleníkových plynů **nebo zvýšení pohlcení uhlíku** pro využití **kompensaci emisí, ke kterým dochází v jiných oblastech/činnostech**
- = **1 metrická tona CO₂** nebo ekvivalent dalších skleníkových plynů

Základní požadavky

TRVALOST

PŘIDANÁ HODNOTA

NAZÁVISLÉ OVĚŘENÍ

TRANSPARENTNOST

JEDINEČNOST

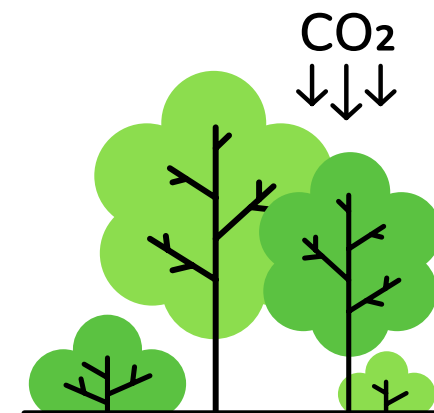
BEZ ÚNIKU UHLÍKU

Offsetový projekt

dobrovolný nástroj klimatické politiky soukromých společností

- I. snížit množství emisí
- II. zbylé emise offsetovat

 klimaticky neutrální

Carbon Offset

Uhlíkové lesnictví - obhospodařovaný les jako cesta k ochraně klimatu

Tvorba offsetů a cena

Cena offsetu

- V současnosti se na mezinárodních trzích cena offsetu z pohlcování uhlíků pohybuje **okolo 10 USD**
- Odhad v roce 2029 až na úrovni **224 USD??**
- **Kvalitní offsety z regionu EU** obchodovány nezávisle na běžných cenách na trhu: **25 až 50 EUR/tCO₂**
- **Stoupající poptávka:** závazky odpovědných společností a zvětšování rozsahu započítatelných emisí

Uhlíkové lesnictví - obhospodařovaný les jako cesta k ochraně klimatu

Příklady offsetových systémů a platforem

Mezinárodní systémy

- Zaměřené přímo na lesnické offsetové projekty nebo jsou součástí širšího portfolia
  - Mechanismus REDD+
  - Gold Standard
  - Science Based Target
  - Plan Vivo
  - Verified Carbon Standard – Verra
- Odlišné geografické zaměření
- Vlastní standardy
- Omezená provázanost

Lokální offsetové platformy

OFFSETUJEME CO2 - CI2, o. p. s.

- výsadbové a lesoochranné projekty
- **Projekt Svobodný les v Bezděčíně**
  - Typ: lesoochranný, 29 374 m²
  - Celkový objem: 342,8 tCO₂
  - Cena 1338 CZK/tCO₂

Tree.ly

- sídlo Rakousko, působnost střední Evropa
- projekty lesoochranné a na zlepšené hospodaření
- **projekt FBG Jagdberg**
  - Typ: zlepšené hospodaření v lesích
  - Plocha: 1 709 ha; Objem: 4 500 tCO₂/rok

Uhlíkové lesnictví - obhospodařovaný les jako cesta k ochraně klimatu

Rizika, výzvy a příležitosti pro lesnicko-dřevozpracující sektor

Obecně

- Tunelové vidění na pohlcování CO₂
- Regulace udržitelného hospodaření v lesích na úrovni **regulace EU/EK**
- **Biohospodářství vs. cíle ŽP**

Soukromé společnosti – ESG sektor:

- uhlíkové offsety k ozelenění svých aktivit

Finanční sektor

- Rozvoj portfolia o udržitelné lesnické opatření **podle Taxonomie EU** - zelené úvěry

Vlastníci lesů

- **Offsetové projekty**
  - **Princip přidané hodnoty**
  - Nevýhodné zasmluvnění v rámci projektu
  - Nevhodné nastavení z hlediska regulace
  - Vysoké administrativní náklady
- **Tlak na přechod k ochranářským přístupům a snížení těžeb**
- **Velké riziko „lakování na zeleno“**
- **Spekulativní nákupy lesních pozemků (dotace a offsety)**

Uhlíkové lesnictví - obhospodařovaný les jako cesta k ochraně klimatu

Návrh nařízení Evropské komise

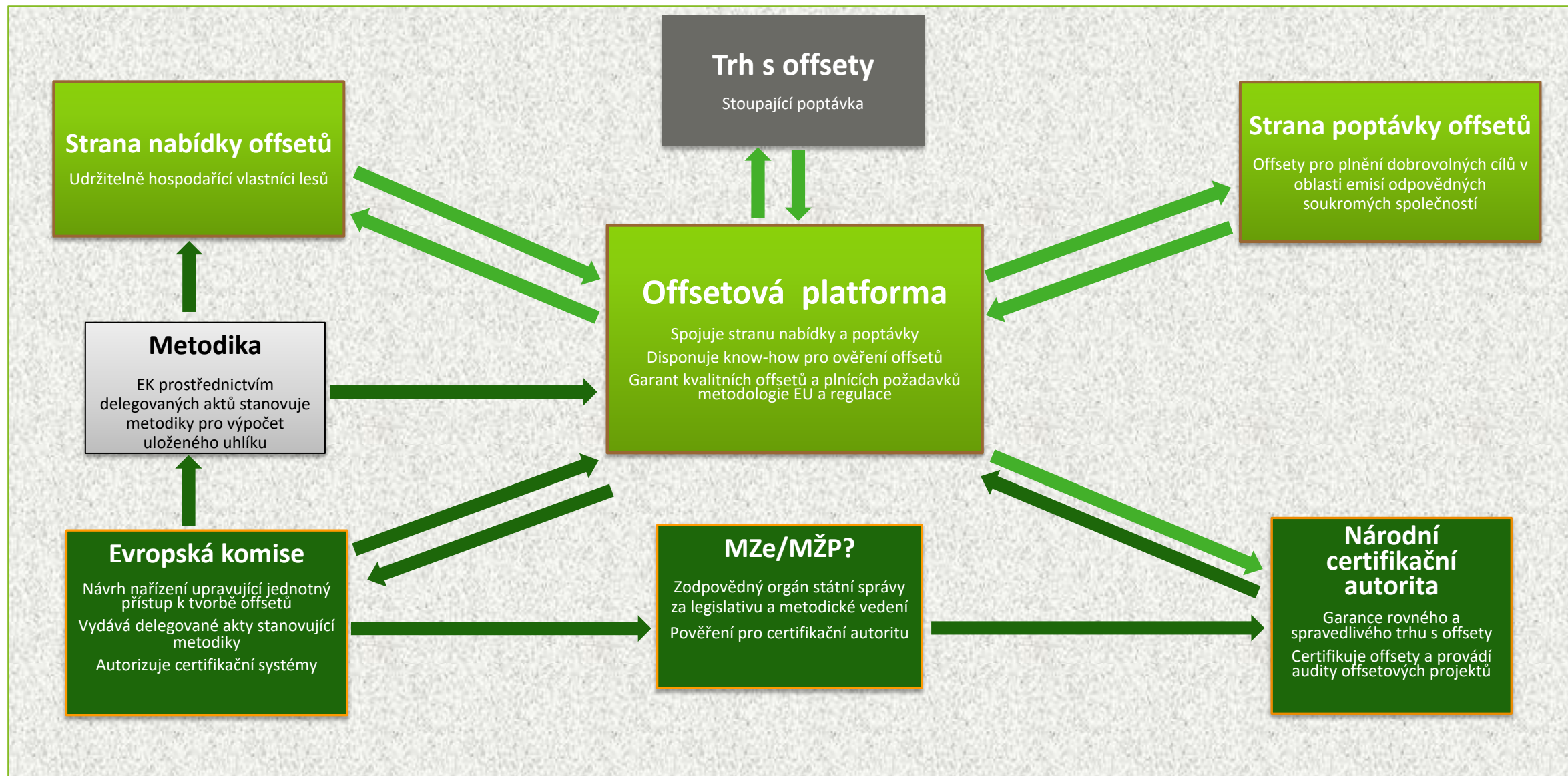
Návrh právního rámce EU pro certifikační systém pro pohlcení uhlíku

- EK svůj návrh zveřejnila v **prosinci roku 2022**
- **Pravidla** pro započítávání pohlcování uhlíku ze zemědělství a lesnictví k zabránění „greenwashingu“
- EK zvolila cestu „**harmonizace**“ a bude vytvářet **metodologie pro započítávání pohlcení uhlíku** prostřednictvím delegovaných aktů
- **“Additionality”** offsetů nad rámec zákonných požadavků EU a národní legislativy
- **Pracovní skupina EK**

Uhlíkové lesnictví - obhospodařovaný les jako cesta k ochraně klimatu

Schéma pro tvorbu offsetů v souladu s návrhem nařízení EK

Uhlíkové lesnictví - obhospodařovaný les jako cesta k ochraně klimatu

Závěr

- Příležitost pro doplňkový příjem vlastníkům lesa
- Nástroj pro rozšíření spektra financování a snížení závislosti na dotacích
- Zásadní je správné nastavení podmínek s offsetovou platformou
- Obhajoba udržitelného hospodaření v ČR vs. „princip přidané hodnoty“
- Aktivní zapojení lesníků do přípravy regulace na úrovni EU
- Strategický dialog se soukromým sektorem pro zvýšení investic

Mgr. Vojtěch Bašný, Ph.D., LL.M.

v.basny@drevoprozivot.cz